

[Etusivu](#) > ... > [Sinun Oikeutesi](#) > [Perusoikeudet](#) > [Sweden](#)

Sisällön tuottaja:

Ruotsi

Perusoikeuskirjan tuntemuksen ja käytön edistäminen jäsenvaltioissa

Ruotsi

Perusoikeuskirjan käyttö ja tunnettuus maassasi

Julkinen politiikka, jolla edistetään perusoikeuskirjan käyttöä ja tunnettuutta lainsäätäjän, hallinnon, lainvalvontaelinten ja oikeuslaitoksen keskuudessa

Hallitus katsoi kansallisia ihmisoikeustoimia koskevassa strategiassaan (ihmisoikeusstrategia, tiedonanto 2016/17:29), että perusoikeuskirjan soveltamista olisi arvioitava. Soveltamisen kartoittaminen annettiin vuonna 2017 Uppsalan yliopiston tehtäväksi. Tarkoituksena oli muun muassa selvittää, milloin ja miten tuomioistuimet soveltavat perusoikeuskirjaa, ja laatia tilasto niiden tuomioiden määrästä, joissa viitataan perusoikeuskirjaan. Tehtävä toteutettiin yhteistyössä muun muassa Tuomioistuinviraston kanssa. Asiaa koskeva raportti julkaistiin 31. joulukuuta 2017, ja sen mukaan monet tuomioistuimet olivat soveltaneet perusoikeuskirjaa useaan otteeseen. Perusoikeuskirjaan viitataan yleensä silloin, kun asia koskee Euroopan ihmisoikeussopimusta ja/tai muuta EU:n oikeutta. Vain muutamaa artiklaa on sovellettu laajemmin. Tällöin kyse on ollut kaksoisrangaistavuuden kiellosta (50 artikla) ja muista prosessuaalisista oikeuksista.

Uppsalan yliopisto on edellä mainitun hallituksen ihmisoikeusstrategian puitteissa saanut tehtäväkseen laatia toimia valtion työntekijöiden osaamisen kehittämiseksi. Yliopisto tarjoaa maksuttomia koulutusohjelmia sekä verkossa että yksittäisten viranomaisten isännöiminä. Koulutuksissa käsitellään muun muassa perusoikeuskirjan soveltamista.

Tuomioistuinvirasto edistää tietämystä perusoikeuskirjan soveltamisesta Ruotsissa 10 kertaa vuodessa julkaistavalla EU:n oikeutta käsittelevällä tiedotuslehdellä (*Nyhetsbrev om EU-rätt*). Lehden päätarkoituksena on tuoda esiin ja korostaa EU-oikeuden merkitystä seuraamalla valikoivasti EU:n tuomioistuimen oikeuskäytäntöä sekä sitä, miten ruotsalaisissa tuomioistuimissa sovelletaan EU:n oikeutta. On selvää, että EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännöllä on suuri merkitys unionin oikeuden soveltamisessa. Näin ollen se vaikuttaa myös perusoikeuskirjan oikeuksien sisältöön. EU:n oikeutta koskeva tiedotuslehti, jossa seurataan asiaa koskevaa EU:n tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, on tärkeä väline, kun pyritään lisäämään tietoisuutta EU:n oikeudesta ja perusoikeuskirjassa vahvistetuista perusoikeuksista Ruotsin tuomioistuinten henkilöstön ja suuren yleisön keskuudessa. EU:n tuomioistuimella on hyvin laaja näkemys unionin oikeuden ja siten myös perusoikeuskirjan soveltamisalasta. Siksi on tärkeää seurata jatkuvasti sen unionin oikeutta koskevia ratkaisuja, joilla on erityistä merkitystä Ruotsin tuomioistuinten kannalta. Kyseessä on dynaaminen ja jatkuvasti kehittyvä oikeusala.

Ruotsin tuomioistuinten intranetsivustolla on ihmisoikeuksia koskeva oikeudellinen linkkikokoelma, jossa on tietoa alan tärkeimmistä elimistä, laitoksista, asiakirjoista ja säädöksistä. Näin Tuomioistuinvirasto varmistaa, että Ruotsin tuomioistuinten henkilöstöllä on riittävä ja ajantasainen pääsy tietokantaan, jossa on tärkeimmät tiedot perusoikeuskirjasta ja muusta ihmisoikeuslainsäädännöstä.

Tuomioistuinakatemia (Domstolsakademin) ja koulutusosasto (Enheten för lärande) vastaavat henkilöstön taitojen kehittämisestä Ruotsin tuomioistuimissa. Koulutus kattaa sekä vakinaisten tuomarien, teknisten asiantuntijoiden, viskaalien, notaarien, esittelevien lakimiesten ja avustavien lakimiesten lainkäyttötoiminnan että muita aiheita. Koulutuksissa käsitellään muun muassa rikosoikeutta, perheoikeutta, maa- ja ympäristöoikeutta, vero-oikeutta, sosiaaliturvaoikeutta, maahanmuuttolainsäädäntöä sekä prosessi- ja hallintoprosessioikeutta. Lisäksi tarjotaan räätälöityä koulutusta esimerkiksi esimiehille ja tuomioistuinten

virkailejoille. Perusoikeuskirjaa käsitellään koulutuksissa sekä suoraan (perusoikeuskirjaa koskeva koulutus) että välillisesti (perusoikeuskirjan käsittely silloin, kun se ja ihmisoikeusnäkökulma ovat olennaisia käsiteltävän aiheen kannalta). Esimerkiksi tuleville tuomareille järjestetään kursseja, joissa käydään perusteellisesti läpi perusoikeuskirjaa ja sen suhdetta Euroopan ihmisoikeussopimukseen ja käsitellään eri artikloja, käytäntöä ja tuomion kirjoittamista. Osallistujat saavat myös koulutusta siitä, miten EU:n lainsäädäntötietokannoista tehdään hakuja. Vakinaisille tuomareille on tarjolla muun muassa eurooppaoikeuden verkkokoulutusta, jossa käsitellään perusoikeuskirjaa. Sitä käsitellään myös muilla kursseilla, jotka koskevat esimerkiksi rikosoikeutta ja hallintoprosessioikeutta. Perusoikeuskirjaan kiinnitetään huomiota myös vakinaisten ja koulutuksessa olevien tuomareiden Eurooppaan suuntautuvilla matkoilla, joiden yhteydessä vieraillaan esimerkiksi EU:n tuomioistuimessa ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa. Perusoikeuskirjaa käsitellään myös erilaisilla kursseilla, jotka on tarkoitettu tuomioistuinten muille toimihenkilöille, sekä tuomioistuinten kaikille henkilöstöryhmille tarkoitetuilla yleisillä kursseilla. Esimerkkeinä voidaan mainita uusille tulokkaille tarjottavat peruskurssit sekä kurssit, joilla käsitellään kohtaamista, mediaa, yleistä tietosuojaa-asetusta, tulkkien käyttöä, tasa-arvoa, julkisuutta ja luottamuksellisuutta.

Perusoikeuskirjan ja sen soveltamistarkoitusten ymmärtämistä helpottavat välineet

- toimijoille (lainsäätäjät, hallinto, lainvalvonta, oikeuslaitos, oikeusalan ammattilaiset)
- kansalaisille

Muiden EU-maiden tai muiden EU:ssa toimivien sidosryhmien kehittämien välineiden käyttö ja edistäminen

Rajavartioiden perusoikeuskoulutusta koskevassa käsikirjassa ”Fundamental Rights Training for Border Guards” (Frontex, 2013) todetaan EU:n perusoikeuskirjan olevan väline, jolla vahvistetaan keskinäistä kunnioitusta ja yhteistyötä. Käsikirjaa käytetään Frontexin koulutuksessa, johon osallistuu rajapoliisin henkilöstöä.

Yhteistyö sidosryhmien kanssa EU:n perusoikeuskirjan käytön ja tunnettuuden lisäämiseksi

Esimerkkejä oikeuksien puolustajien ja kansallisten viranomaisten yhteistyöstä, jolla edistetään perusoikeuskirjan tunnettuutta ja käyttöä

-

Esimerkkejä kansallisten viranomaisten ja tiedemaailman edustajien yhteistyöstä, jolla edistetään perusoikeuskirjan tunnettuutta ja käyttöä

Kuten edellä on todettu, Uppsalan yliopiston tehtävänä on kehittää valtion työntekijöiden osaamista ihmisoikeuksien alalla. Yliopisto tarjoaa eri viranomaisille tähän liittyvää koulutusta niiden tehtäviin sopeutettuna. Koulutuksia kehitetään tiiviissä yhteistyössä kunkin viranomaisen kanssa. Lisätietoja Uppsalan yliopiston koulutustoiminnasta on osoitteessa <https://mr-forum.se/>.

Esimerkkejä valtiosta riippumattomista aloitteista, joilla edistetään perusoikeuskirjan käyttöä ja tunnettuutta maassasi

-

Päivitetty viimeksi: 28/01/2025

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.